

Kakovost pitne vode na vodovodnih sistemih v občini Brežice v letu 2014

Javno podjetje Komunala Brežice d.o.o. opravlja dejavnost oskrbe s pitno vodo v občini Brežice, kjer smo v letu 2014 s pitno vodo oskrbovali prebivalce iz sedmih različnih vodovodnih sistemov: Brežice, Mokrice, Pišece, Sromlje, Stojanski Vrh, Križe in Mrzlavski Gaj-Stankovo-Vitovec, ki se z vodo napajajo iz 8 zajetij.

Temeljna naloga upravljavca vodovodnih sistemov je nemotena ter varna oskrba s pitno vodo in zagotavljanje zdravstveno ustrezne pitne vode.

Notranji nadzor je v letu 2014 izvajal Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano Novo mesto (NLZOH Novo mesto) in sicer po sistemu HACCP, katerega osnova je izvajanje preventivnih ukrepov, s katerimi se zagotavlja zdravstvena ustreznost pitne vode. Notranji nadzor vključuje, skladno s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l.RS, št. 19/04 s spremembami) in smernicami HACCP, vse faze distribucije pitne vode, od zajetja do pipe porabnika. V letu 2014 je bilo skupno odvzetih 258 vzorcev pitne vode za mikrobiološke preiskave, 100 vzorcev za sanitarno-kemične preiskave ter dodatni 4 vzorci za ciljane kemične preiskave na vodovodnem sistemu Sromlje. Neskladnih je bilo 17 odvzetih vzorcev (od tega so bili 3 vzorci kontaminirani z E. coli, v 11 je bila prisotnost koliformnih bakterij, 2 sta bila neustrezna glede vonja, okusa in motnosti, ter 1 s povišano koncentracijo desetilatrazina), v vseh primerih pa smo izvajali ukrepe skladno s HACCP-om ter navodili s strani NZLOH Novo mesto in Nacionalnega inštituta za javno zdravje RS – preventivno kloriranje, spiranje omrežja na določenih odsekih z izpusti na hidrantih, redno čiščenje vodohranov,...

Predpriprava vode s plinskim klorom oz. natrijevim hipokloritom je prisotna na vseh vodovodnih sistemih razen na vodovodnem sistem Brežice. Potrebno je poudariti, da je voda po kloriranju kljub prisotnemu vonju po kloru zdravstveno ustrezna ter varna za uživanje.

V okviru državnega monitoringa pitnih vod v letu 2014 je bilo na vodovodnih sistemih v občini Brežice odvzetih 30 vzorcev, neskladnih jih je bilo 3. Dve neskladnosti sta posledici odvzema vzorcev na objektih s starim in razvejanim internim omrežjem (torej ni šlo za odraz realnega stanja na vodovodnem sistemu), ena pa je posledica v težavah z delovanjem klorinatorske postaje, ki pa smo jih uspešno odpravili.

Tabela 1: Pregled mikrobiološke in kemijske kvalitete pitne vode na zajetjih in v omrežju v občini Brežice v letu 2014

Vodovodni sistem	Mikrobiološke analize					Kemijske analize				
	Št.	U	%	NU	%	Št.	U	%	NU	%
BREŽICE	183	174	95%	9	5%	72	71	99%	1	1%
MOKRICE	24	22	92%	2	8%	10	10	100%	0	0%
SROMLJE	17	15	88%	2	12%	7	6	86%	1	14%
PIŠECE	15	15	100%	0	0%	6	6	100%	0	0%
STOJANSKI VRH	10	10	100%	0	0%	5	3	60%	2	40%
KRIŽE	5	5	100%	0	0%	2	2	100%	0	0%
STANKOVO	4	4	100%	0	0%	2	2	100%	0	0%
Skupaj 2014	258	245	95%	13	5%	104	100	96%	4	4%

U- ustrezen vzorec, NU - neustrezen vzorec

Pred leti je bila na vodovodnem sistemu Sromlje odkrita kontaminacija pitne vode z atrazinom in desetilatrazinom (razgradni produkt herbicida atrazina, katerega uporaba je od leta 2003 prepovedana), zato smo se na tem območju odločili za poostren nadzor nad zgoraj omenjeno kontaminacijo. Skupno so bili odvzeti 4 vzorci. Koncentracije atrazina so bile pod predpisano mejo (0,10 µg/L), koncentracije desetilatrazina pa so v 1 od 4 vzorcev presegle predpisano koncentracijo, vendar je Zavod za zdravstveno varstvo ocenil, da je voda varna za potrošnike in da ne pomeni povečanega tveganja za njihovo zdravje, saj se kontaminacija z desetilatrazinom se počasi znižuje in ne predstavlja povečanega tveganja za zdravje ljudi.

V letu 2014 (kakor tudi v prejšnjih letih) ni bilo odkritih parazitov oz. njihovih razvojnih oblik, za katere sicer velja, da so indikator fekalnega onesnaženja vodnega vira in kot taki pomenijo resno nevarnost za zdravje.

Obveščanje uporabnikov

Skladno s Pravilnikom o pitni vodi (Ur.l.RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09) v primerih potencialnih vplivov na skladnost pitne vode obveščamo uporabnike na načine, navedene v spodnji tabeli:

Tabela 2: Obveščanje uporabnikov

Vzrok za obveščanje	Časovna opredelitev	Obvezni načini obveščanja
Obveščanje v primeru, ko je vzrok neskladnosti pitne vode hišno vodovodno omrežje ali njegovo vzdrževanje	Čim prej, a najkasneje v sedmih dneh	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osebno – neposredno v nabiralnik 2. z obvestilom na oglasni deski uporabnika hišnega vodovodnega omrežja 3. elektronska pošta ali obvestilo preko telefona
Obveščanje v primeru omejitve ali prepovedi uporabe pitne vode	Od začetka veljavnosti ukrepa, a najkasneje v dveh urah (obvešča se vsak dan do preklica)	<ol style="list-style-type: none"> 1. lokalni radio-Veseljak 2. predstavnik krajevne skupnosti, oglasne deske 3. obveščanje preko spletnih strani JP Komunala Brežice d.o.o. in Občine Brežice
	Na začetku in ob preklicu veljavnosti ukrepa, a najkasneje v dveh urah od začetka oz. preklica ukrepa	<ol style="list-style-type: none"> 4. Aplikacija http://www.npv.si/ (obveščanje Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ), Zdravstveni inšpektorat RS (ZIRS), Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH))
Obveščanje v primeru, kadar se izvajajo ukrepi za odpravo vzrokov neskladnosti	Čimprej, a najkasneje v enem dnevu	<ol style="list-style-type: none"> 1. lokalni radio-Veseljak 2. predstavnik krajevne skupnosti, oglasne deske 3. obveščanje preko spletne strani JP Komunala Brežice d.o.o.
Obveščanje v primeru odstopanja od mejnih vrednosti kemijskih parametrov in o pridobitvi dovoljenja za odstopanje	Čimprej po pridobitvi dovoljenja, najkasneje v sedmih dneh	<ol style="list-style-type: none"> 1. lokalni radio-Veseljak 2. oglasne deske ali lokalni časopis Posavski obzornik 3. obveščanje preko spletne strani JP Komunala Brežice d.o.o..
Letno obveščanje uporabnikov o načinu obveščanja	Enkrat letno, v začetku novega koledarskega leta	<ol style="list-style-type: none"> 1. lokalni časopis Posavski obzornik 2. obveščanje preko spletne strani JP Komunala Brežice d.o.o.. 3. časopis JP Komunala Brežice d.o.o. 4. zadnja stran položnice
Letno poročilo o skladnosti pitne vode	Najmanj enkrat letno (najkasneje do 31. marca)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Občinska glasila 2. Lokalni časopis Posavski Obzornik 3. časopis JP Komunala Brežice d.o.o. 4. zadnja stran položnice
		<ol style="list-style-type: none"> 5. Aplikacija http://www.npv.si/ (obveščanje NIJZ, ZIRS, NLZOH)

Po veljavni praksi se bodo v posameznih primerih neposredno telefonsko obvestila podjetja, v katerih je zaradi prekinitev dobave vode moten proizvodni in delovni proces, kot so javni zavodi in ustanove: lekarna, zdravstveni dom, bolnišnica, predelava mesa in ostalih živil, restavracije in podjetja, kjer pripravljajo hrano za delavce, šole, dom upokoencev,...